

Wat gaat de Nieuwe Pensioenwet 2023 betekenen?

Hoewel het **nieuwe wetsvoorstel Pensioen** nog niet is aangenomen (In 2^e Kamer September 2022) worden we veel geïnformeerd wat **dit nieuwe pensioenstelsel gaat betekenen**, waarbij onderscheid wordt gemaakt tussen **de bedrijfstakpensioenfondsen** (85% Pensioen NL) en **de Verzekeraars/PPI's** (15% Pensioen NL), waarin wij dus actief zijn. Het **bestaande middelloonpensioenstelsel** (bij BPF NL) past niet meer bij de **huidige, flexibele arbeidsmarkt**. Er is een gebrek aan voldoende **persoonlijke & flexibele mogelijkheden** en met het nieuwe pensioenstelsel gaat dat veranderen. We gaan toe aan een **beschikbare premiereregeling** op basis van een **gelijkblijvende (flatrate) premie**, waarin collectief (Solidaire Premiereregeling BPF) of individueel (Vernieuwde Flexibele Premiereregeling/MKB nu) **wordt belegd met meer pensioenkeuzes**. Die pensioenwet moet ingaan vanaf 2023 en elke pensioenregeling moet uiterlijk vanaf 2027 (einde overgangstermijn) voldoen aan die nieuwe pensioenregels. Werknemers die nu pensioen opbouwen bij **een Bedrijfstakpensioenfonds (BPF)** betalen een **doorsneepremie**. Iedereen betaalt een **gelijke premie** en krijgt daarvoor ook een **gelijk pensioen**, terwijl dat voor ouderen op basis van de actuariële rekenregels veel duurder is dan voor jongere deelnemers. **Jong betaalt dus nu voor oud en dat gaat eruit**. We gaan toe naar een **individueel pensioenstelsel op beleggingsbasis per leeftijdsklasse** met meer **keuzes voor de deelnemers**, zoals een **vast** (op basis projectierente) **of variabel pensioen in de uitkeringsfase** (NB bij Solidaire Premiereregeling niet mogelijk; daar standaard een variabel pensioen in opbouw & uitkeringsfase), **hoog/laag pensioen, extra verlofsparen & boetevrije Regeling Vervroegd Uittreden (RVU)** en u kunt **10% van uw pensioenkapitaal cash opnemen** vanaf pensioendatum (NB dan geen Hoog/Laag pensioen meer). Die **gelijkblijvende premie is maximaal 30% van de pensioengrondslag** en **die premiegrens** (met 3% extra premie als compensatie) blijft gehandhaafd **tot 2037** (einde compensatie-periode vanaf 2027), tenzij uit Scenario Set Berekeningen van DNB tussentijds blijkt dat **die premiegrens met meer dan 5% daalt of stijgt**, dan wordt die fiscale premiegrens tussentijds aangepast.

Daarbij is het de insteek van alle BPF Pensioenfondsen om **alle bestaande, opgebouwde** (Middelloon) **pensioenrechten** over te hevelen naar het nieuwe systeem, zodat er straks dus **geen vaste pensioenrechten** meer zijn en alles gebaseerd wordt op de behaalde resultaten per leeftijdsklasse (Life Cycle Beleggen MKB = Nieuwe Norm Pensioen NL) en moeten de **BPF Pensioenfondsen** wel **een solidariteitsreserve** opbouwen (10% via premie/15% via pensioenvermogen) **bij collectief beleggen** maar kan ook gekozen worden voor **individueel beleggen** (Nieuwe Verbeterde Premiereregeling/zoals MKB nu) met **evt. een risicodelingsreserve** (optioneel maximaal 15%). Vooral BPF Pensioenfondsen die de overstap maken moeten goed kijken welke nieuwe buffers zij gaan vormen om **die overstap voor iedereen gelijkwaardig te houden** en dat transitie-traject wordt de komende jaren (2023-2027) erg spannend, maar de insteek is dat **iedereen erop vooruit gaat** in het nieuwe pensioenstelsel. De pensioenrechten zijn straks gebaseerd op **de beleggingen en de behaalde resultaten (per leeftijdsklasse)** en pensioenfondsen hoeven dan **geen balansreserves** meer aan te houden op basis van de **actuele markttrente** (**Nederland hanteert deze zeer strikte norm als enige in Europa** 😞), wat t/m 2021 dus voor grote problemen zorgde en daarom is die Nieuwe Pensioenwet dus echt nodig.

Gelukkig mogen **MKB bedrijven** met een **stijgende beschikbare premiereregeling** op basis van **de huidige staffels** (NB 100% zuivere & gelijke progressieve pensioenopbouw voor alle leeftijdsklassen) **onbeperkt handhaven** (mits per 31/12/2022 aanwezig) maar krijgt het **nieuwe personeel** vanaf **uiterlijk 2027** een **vaste gelijkblijvende premie als de nieuwe norm** en werkgevers kunnen **die nieuwe norm** (gelijkblijvende premie) ook toepassen voor het volledige personeel, maar bij aanpassing daarvan **vanaf 2023** moeten de ouderen dan gecompenseerd worden, waartoe geen collectieve buffers beschikbaar zijn (zoals bij BPF pensioenfondsen) en moet de werkgever dit dus **intern & samen oplossen**. Daarbij blijft het ook mogelijk bij **MKB bedrijven** die nu (vòòr 31/12/2022) een **vaste, gelijkblijvende premie** toezeggen, om via de **Vrijwillige Excedent regeling bij te sparen**, ook **na 2027**, mits die premies binnen de fiscale premiestaffelgrens (38R/zie verderop) blijven, wat wij voor alle werkgevers gaan checken. Zo kan een werkgever deelnemers bij de overstap vanaf 2023 dus ook compenseren met flexibel (vrijwillig) bijsparen. Maar als een werkgever die overstap maakt van **staffels naar een gelijkblijvende premie** tijdens die **transitiefase** (01-2023 t/m 12/2027) dan is de werkgever **wettelijk verplicht** om een **transitieplan & implementatieplan** op te stellen vanaf 2023.

Aanvullend wordt het **puur op risicobasis verzekerde partnerpensioen** (Norm MKB Nu/straks ook bij BPF) **diensttijdafhankelijk & verhoogd tot maximaal 50%** van het **pensioengevende salaris**. Elke werkgever kan dit aanpassen op basis van het **gemiddelde huidige partnerpensioen & de kosten**. Na uitdiensttreding geldt dat die risicodekking minimaal 3 maanden automatisch doorloopt en bij de overstap naar een nieuwe baan kan de werknemer dit individueel ook zelf aanvullend nog voortzetten (kosten dan wel voor eigen rekening).

Verder is het nieuwe Pensioenakkoord positief voor **ZZP'ers** ("Pensioen Paria's") die pensioen opbouwen via een **lijfrente-rekening**. De fiscale grens wordt verhoogd naar **30% premie** (nu 13,3% Jaarruimte) en de Inhaalruimte wordt verlengd van **7 naar 10 jaar met een hoger grensbedrag**. Daarbij mag die **lijfrente-uitkering** nog steeds **tijdelijk worden uitgekeerd**, waarbij die keuze voor een 5/10/20 jarige bancaire lijfrente uitkering erg aantrekkelijk is, hoewel die nieuwe gelijkheid eerst zou betekenen dat die lijfrente-uitkering ook alleen levenslang kon zijn....U mag straks met uw **3e Pijler Lijfrentekapitaal** ook **10% als bedrag ineens** opnemen.

Persoonlijke aandacht bij te maken pensioenkeuzes erg belangrijk

Juist bij ons nieuwe pensioenstelsel met meer beleggingsrisico's & te maken keuzes voor de werknemer zelf straks over zijn pensioen wordt het nog relevanter om **de werknemer goed te helpen om betere persoonlijke keuzes te maken**. Er komt straks **geen Uniform Pensioen Overzicht (UPO)** of **Pensioen 123** meer, maar een **Algemeen Pensioenoverzicht** met **basisinformatie** en een **verwacht pensioen** op basis van **3 Scenario's**. Ook nu worden werknemers soms al niet goed geïnformeerd over te hun te maken pensioenkeuzes, zo blijkt uit **klachten** die de **Ombudsman Pensioenen** kreeg de afgelopen jaren over hoe Pensioenfondsen omgaan met vragen van die werknemers. Werknemers moeten **goed onderbouwde keuzes** maken (neem ik afstand van Partnerpensioen na pensioendatum?/wil ik 10% van mijn pensioen cash opnemen of toch een hoog/laag pensioen? etc.) en dat maken ze dus niet altijd (zo blijkt ook uit onderzoek NIBUD), want soms hebben ze geen goed onderbouwde keuzes gemaakt. In het nieuwe pensioenstelsel wordt deze **keuzebegeleidingsnorm** neergelegd bij de **pensioenuitvoerder**, waarbij een **WFT Pensioenadviseur** dus **goed kan helpen**, maar dat is geen wettelijk plicht. Het **PMT Metaal Pensioenfonds** dat nu met haar werknemers al **standaard het gesprek aangaat** merkte dat **35% van die mensen** na dat persoonlijke gesprek een andere keuze maakte (na goede uitleg over die gemaakte & te maken keuzes) over hun pensioen, omdat ze dus beter snapt wat die keuze betekent voor hun pensioen & financiële positie vanaf pensioendatum. Wij hebben zelf ook ervaren dat werknemers **veel beter onderbouwde keuzes** maken over hun pensioen als zij (eerst) volledig inzage hebben hoe zij er **vanaf pensioendatum financieel voorstaan** met hun **totale inkomsten/uitgaven** en **bezittingen & schulden**, wat ze krijgen via een financieel totaaloverzicht vanuit onze financiële planningssoftware en dan zien ze hoeveel **netto besteedbaar inkomen** er resteert **op basis van fiscale regels & hun wensen**. Er zijn zelfs werkgevers die deze extra advieskosten voor hun personeel willen betalen, om hun zo te bedanken voor hun jarenlange goede, loyale werknemerschap, zodat zij kunnen gaan genieten van een welverdiend pensioen!

Daarbij blijkt ook uit meerdere onderzoeken dat jongeren (21-40 jaar) totaal nog niet bezig zijn met hun pensioen. Bij de 40-55 jarige ontstaat al meer interesse en vanaf 55-60 jaar oriënteren mensen zich al op hun pensioen en vanaf 60 jarige leeftijd wil iedereen inzage krijgen hoe hij (of zij) ervoor staat met zijn pensioen.

Economische Ontwikkelingen Nederland & Europa 2022

2022 is een **heel ander en slecht beleggingsjaar**, waarbij dat vooral komt door de **sterk gestegen prijsinflatie** (Juli 2022: NL 10,3%/EU 8,9%/USA 8,5%), door de **sterk gestegen prijzen van gas/energie & voedsel**, mede door **Rusland/Oekraïne Oorlog in 2022** en dat **Centrale Banken** hun rente weer verhogen (vooral USA/EU nog beperkt). Die stijgende inflatie & rente hebben ervoor gezorgd dat veel beleggers in 2022 deels uit aandelen zijn gestapt waardoor die koersen zijn gedaald (waarbij dat per sector verschilt), maar door die stijgende rente (NB **marktrente NL 12/2021 0,62% & 6/2022 1,61%**) zijn ook **bestaande obligatiekoersen** (vooral die met een langere looptijd) sterk gedaald in waarde en hebben zowel de **offensieve/neutrale/defensieve belegger** een **negatief rendement** behaald op hun pensioenbeleggingen van **-10% tot -20% in 2022** (Pensioenresultaten 2022 zie verderop), al waren de **rendementen** op de **aandelenbeurzen** in de maand **juli 2022 weer positief**. Door die **aanhoudende hoge inflatie** en **steeds hogere gas-energierekening (bij nieuwe contracten NL erg hoog)**, het steeds **grotere tekort aan materialen & grondstoffen** (ook door onzekerheid Rusland & Oekraïne) & **hogere salarissen/zeer krappe arbeidsmarkt in Nederland**, waarvan alle gevolgen nog niet volledig zichtbaar zijn in de economie, en het **onstuimige klimaat wereldwijd** voorspellen **meerdere economen een economische crisis**. Dat valt nu nog mee omdat **veel bedrijven er gemiddeld t/m 2^e kwartaal 2022 goed voorstaan** (wel grote verschillen per sector) en er nog sprake is van een zeer lage werkloosheid in EU/USA, maar dat ligt volgens hun wel op de loer & ook **veel bedrijven vrezende magere tijden** (veel nieuwe bedrijven gaan mede daarom nu nog niet naar de beurs) vanwege de straks **verder inzakkende consumptie** & als de **economische groei** door het gebrek aan vraag & aanbod **verder gaat dalen in 2022** en de Centrale Banken die rente blijven verhogen (hun 2% inflatiedoel al jaren niet gehaald), dan kan dat een **sterk negatief effect** hebben op de **economische groei in Nederland & Europa** (lees hiertoe ook onze Nieuwsbrief Beleggen 2022) vanaf de 2^e helft van 2022 & 2023 met dan dus ook een negatief effect op de beleggingsmarkten.... 😞

Die stijgende rente heeft een **positief effect** op de mensen die nu **met pensioen gaan** en een **vaste (geen deels variabele) pensioenuitkering** inkopen: hun uitkering is in het 2^e kwartaal 2022 met **19 tot 20%** (onderzoek verzekeraar) **gestegen** en dat levert dus vanaf 2022 een **hogere vast pensioen** op... 😊 Niet alleen deelnemers met een **MKB beschikbare premiereregeling** gaan er in 2022 op vooruit met hun pensioenuitkering, ook deelnemers bij een **BPF pensioenfondsen** zien hun pensioen in 2022 stijgen met een 1^e inflatieverhoging.

BPF Pensioenfondsen indexeren vanaf 2022 hun pensioenen

Hoewel de pensioenfondsen ook dit jaar veel geld hebben verloren met hun pensioenbeleggingen, zoals bijna alle beleggers, zijn door de **sterk gestegen rente in 2022** hun verplichte (balans) pensioenreserves sterk gedaald en kunnen de grotere fondsen voor het eerst na meerdere jaren hun pensioenen weer indexeren, ook door de lagere dekkingsgraad-eis (105% i.p.v. 110%): **Pensioenfondsen PME/PME** per 1 juli met **1,29%**, **Pensioenfondsen ABP** per 1 juli met **2,39%** en **Pensioenfondsen Zorg en Welzijn** met **2,7% vanaf oktober 2022**. Daarbij hebben sommige grote bedrijven (zoals Shell/ABN AMRO & Philips) hun pensioenen zelfs verhoogd met **5,7%, 6,4% & 7,4% in 2022**. Maar de grote BPF Pensioenfondsen hebben dus ook veel geld verloren door de **in 2022 slechte beleggingsresultaten**. ABP verloor dit jaar t/m mei 2022 al **€ 45,- miljard/-14,2%**, **BPF Zorg & Welzijn** verloor dit jaar **€ 30,- miljard/-18,0%** en het **Pensioenfonds PMT** verloor **€ 14,3 miljard/-15,5%**. Het **vermogen** van de **5 grootste pensioenfondsen** is in het 2^e kwartaal 2022 met **ruim € 100,- miljard gedaald**. Daarbij was er ook **kritiek op de pensioenfondsen** over 2021 (een goed beleggingsjaar), omdat zij erg hoge bonussen moesten uitbetalen aan **Private Equity investeerders**, waarin zij hun pensioengeld deels beleggen (ABP bonus 2,8 Miljard betalen 2021/PFWZ 1,6 miljard betalen 2021), waarbij Private Equity wel erg goede vermogensbeheerders zijn, die naast hun vaste kosten standaard een **extra bonus van 20%** van de behaalde winst vragen (NB meer over Private Equity in onze Nieuwsbrief Beleggen 2022). Maar de Pensioenfondsen kunnen dus in 2022 hun pensioenen indexeren door **die gestegen marktrente in 2022**. Die was per **12/2021 nog 0,62%** (met rentestand-correctie van 136,15%) maar is gestegen naar **1,61% per juni 2022** (rentestand-correctie 72,58%). De **dekkingsgraad** is bepalend voor **de indexatie van de pensioenen** en niet het (in 2022 dalende) **vermogen**. De **rentestand in 2022** heeft veel meer invloed op pensioenen van die deelnemers dan **behaalde rendementen met beleggen**, maar dat gaat veranderen als die nieuwe pensioenwet 2023 er komt!

Inflatie 2022 Nederland raakt vooral de gepensioneerden

In Nederland is de **inflatie in 2022** sterk gestegen door de **sterk gestegen prijzen**, vooral **voor energie** (108% duurder dan juli 2021/ondanks BTW verlaging) en ook **boodschappen/voedsel** zijn nu veel duurder (18,5% duurder dan juli 2021). In Nederland is die inflatie volgens het **CBS in juli 2022** gestegen naar **10,3%**, wat voor het laatst (boven de 10%) **in 1975** gebeurde en als het **CBS de Europese Rekenmethode** toepast dan komt die inflatie zelfs uit op **11,6% in Nederland**. Vooral **mensen die met pensioen zijn** zien de afgelopen jaren hun **pensioenuitkeringen niet stijgen** (2011-2020: 1,3% minder koopkracht gepensioneerden & werknemers koopkracht +21%), ook al verandert dat dus wel weer vanaf 2022 (via Indexatie BPF Pensioenfondsen), maar de gemiddelde uitgaven zijn erg gestegen in 2022. Daarbij wordt aangegeven dat dit vooral geldt voor mensen met een **hogere aanvullend pensioen** want juist de mensen die een **laag pensioen** hebben en/of alleen van de **AOW leven**, hebben daar minder last van. **Die AOW wordt nl. wel jaarlijks aangepast** aan de **prijnflatie** en dat betekent dat hun koopkracht dus wel redelijk op peil is gebleven met hun **basispensioen: de zelfstandige AOW uitkering** was in **2012 nog € 9.144,- per jaar** en in **2022 nu € 11.101,- per jaar**, een stijging van **21,4% in 10 jaar** ofwel **2,14% per jaar** en vanaf 2023 wordt die AOW zelfs gekoppeld aan de **stijging van het minimumloon** (mits die pensioenwet er komt) en kan die dus verder gaan stijgen. Daarbij is **2,14% stijging** niet genoeg om de **prijnflatie van 10,3% in juli 2022** op te vangen en daar hebben vooral mensen met een laag BOX 1 Inkomen veel last van nu, omdat zij een groot deel van hun inkomsten uitgeven aan de basisuitgaven.... 😞

Hoe gaat het met uw pensioenbeleggingen in 2022?

De **PPI's en Pensioenverzekeraars** hebben in 2022 een negatief rendement behaald van **gemiddeld -10% tot -20%**, waarbij dat dus komt door de **neergaande economische ontwikkelingen**, de **sterk gestegen rente** (waardoor bestaande obligatiekoersen dalen) en de **zeer hoge inflatie** in zowel Nederland als Europa en de Centrale Banken hebben **de rente in 2022** gefaseerd verhoogd, **vooral in de USA** met 0,75% (Rente 10 jarige Staatslening USA 2,25% tot 2,75%) en **nog minder in Europa** (rente ECB +0,5% nu 0%/extra verhogingen later), maar ook de Engelse Centrale Bank heeft haar rente met **0,5% verhoogd**. Daarbij wordt door meerdere **beleggingsexperts & instituties** gewaarschuwd voor een **dalende economische groei**, door het **tekort aan grondstoffen/steeds hogere prijzen producten/veel duurdere energie & minder consumptie & onrust in Europa** (door Russische Inval in Oekraïne) en als die rente blijft stijgen zou zelfs weleens een **periode van stagflatie** (stijgende rente & dalende economische groei) kunnen ontstaan en dat heeft allemaal dan wel een blijvend negatief effect op de beleggingsbeurzen in 2022 & 2023.

Daarbij was **juli 2022** een **betere beleggingsmaand** met herstel en vooral weer **gestegen aandelenkoersen**. Bedrijven zijn voorsnog in staat in 2022 om hun gestegen kosten & inflatie gewoon door te berekenen in hun producten & aan hun klanten. Daarbij stonden veel consumenten er in 2022 nog steeds goed voor (na Corona Pandemie) en hebben zij in 2022 nog voldoende geld uitgegeven, maar dat gaat nu/straks weer dalen (zeker door die hoge inflatie & sterk stijgende energieprijzen/vooral in Nederland) en dan kunnen de bedrijven **hun kosten** ook niet meer **100% doorberekenen**. Daarbij hebben overheden meer schulden opgebouwd tijdens de Corona Crisis (om hun land, hun mensen & bedrijven te helpen) en door **die stijgende rente** worden die **schulden** dan **steeds duurder** de komende jaren. Sommige economen zijn **niet bang voor stagflatie**, omdat er nu (zoals wel in jaren 70) **geen hoge werkloosheid** is en ook **geen dalende inkomens**, niet in Europa & Verenigde Staten, hoewel in de **USA al 2 kwartalen in 2022** sprake is van **dalende economische groei**. Er bestaat een risico dat de **bedrijfswinsten** dus **weer zullen dalen** door die stijgende kosten/dalende consumptie-bestedingen en steeds meer wantrouwen bij de beleggers, zodat **hun koersen** ook weer **sterker kunnen dalen**. Daarbij gaat het nu nog goed met de (beursgenoteerde) bedrijfscijfers t/m het 2^e kwartaal 2022, maar als alle kosten blijven stijgen met die blijvende, hoge inflatie en iedereen die sterk stijgende (nieuwe) energierekening krijgt, dan wordt dat allemaal anders in het najaar van 2022... 😞

Daarbij geldt voor de langere termijn nog steeds, ga door met uw periodieke inleg voor uw pensioen en houdt vast aan uw beleggingsdoel. Check alleen periodiek hoe u ervoor staat met uw pensioenbeleggingen & uw beleggingsdoel of het aanpassen van uw beleggingsstrategie tussentijds ook nodig is, waarbij de risico's al gefaseerd worden afgebouwd voor u naarmate uw ouder wordt, via het **Life Cycle beleggen bij pensioen**, wat de nieuwe beleggingsnorm in Nederland Pensioenland wordt. Dat is de reden dat alle pensioen & beleggings-experts verwachten dat vooral **de jongeren bij de BPF Pensioenfonds** (door hun zeer lange beleggings-horizon) veel meer pensioenkapitaal gaan opbouwen in hun nieuwe Pensioenstelsel vanaf 2023.

Hierbij tref u de resultaten aan van de pensioenuitvoerders, waarmee wij samenwerken en die data hebben we (voor zover beschikbaar) op hun sites gevonden en hebben we alles vergeleken **t/m juni 2022**, omdat alle **data per juli 2022 niet beschikbaar** zijn (al was dat een betere beleggingsmaand met dus verbetering van de gemiddelde performance per portefeuille) maar dan vergelijk je dus appels met peren, wat wij dus niet doen:

Verzekeraars/PPI Pensioen*	Offensief	Neutraal	Defensief
Aegon Cappital	-12,17% tot -14,50%	-12,17% tot -16,15%	-11,91% tot -19,43%
ASR	-14,49% tot -19,93%	-14,37% tot -19,88%	-14,14% tot -19,14%
Allianz	-14,42% tot -23,56%	-15,59% tot -24,37%	-15,47% tot -24,37%
Zwitserleven	-15,33% tot -21,50%	-15,25% tot -21,76%	-15,15% tot -20,64%
Nationale Nederlanden	-12,70% tot -22,01%	-12,66% tot -22,62%	-12,62% tot -22,08%
Robeco Scildon	-13,50% tot -13,80%	-14,00% tot -14,20%	-10,10% tot -12,90%

* Dit zijn de gepubliceerde rendementen t/m juni 2022, waarbij alle leeftijdsgroepen zijn meegenomen.

Tot slot nog even de **wettelijke 38R staffel** met de **maximale premie per leeftijdsklasse**, waarbij dus elke huidige MKB staffel met 4%/3% rekenrente of marktrente staffels dus onder moet vallen per leeftijdsklasse:

Leeftijdsklasse	Maximale premie van pensioengrondslag	Max Gelijkblijvende premie
21-24 jaar	19,8%	30,0%
25-29 jaar	21,0%	30,0%
30-34 jaar	22,6%	30,0%
35-39 jaar	24,4%	30,0%
40-44 jaar	26,4%	30,0%
45-49 jaar	28,6%	30,0%
50-54 jaar	31,0%	30,0%
55-59 jaar	33,8%	30,0%
60-64 jaar	37,0%	30,0%
65-68 jaar	40,0%	30,0%

Of die Nieuwe Pensioenwet er komt in 2022 wordt dus nog spannend en als die er komt houden we u op de hoogte wat dit gaat betekenen voor u vanaf 2023.